

Dosarul nr. 2ra-1529/2018

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (N.Bobu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (Iu.Grosu, A.Garbuș, A.Ciobanu)

ÎNCHEIERE

08 august 2018

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Mihail Ciocoi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Ciocoi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu împotriva Cătălinei Banaga, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

și cererea reconvențională adresată de Cătălina Banaga, reprezentată de avocatul Dmitrii Gubceac împotriva lui Mihail Ciocoi, cu privire la constatarea nulității actului juridic și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 15 mai 2017, Mihail Ciocoi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cătălinei Banaga cu privire la încasarea datoriei în sumă de 400 Euro, a cheltuielilor de judecată în sumă de 250 lei, ce rezultă din plata taxei de stat și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2000 lei.

În motivarea acțiunii s-a menționat că la data de 01 aprilie 2016 pârâta Cătălina Banaga a întocmi recipisa prin care confirmă primirea împrumutului în sumă de 1700 Euro și care urma a fi rambursat la cerere. La data de 01 iunie 2016 Cătălina Banaga a restituit suma de 1300 Euro, datoria rămasă constituind suma de 400 Euro.

La adresările verbale privind restituirea sumei restante Cătălina Banaga nu răspundea, fiind nevoit să-i expedieze pârâtei un preaviz, rămas însă fără soluționare.

Pe parcursul examinării cauzei Cătălina Banaga, reprezentată de avocatul Dmitrii Gubceac a adresat acțiune reconvențională împotriva lui Mihail Ciocoi, solicitând constatarea nulității actului juridic și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 2000 lei.

În motivarea acțiunii reconvenționale s-a indicat că în anul 2012, în urma unei înțelegeri dintre Mihail Ciocoi și Gheorghe Banaga (fiul Cătălinei Banaga), ultimul a procurat un automobil de model „xxxxxxx”, cu numere de înmatriculare lituaniene. În urma stabilirii prețului automobilului, lui Gheorghe Banaga nu i-a ajuns suma de 400 Euro, situație care a determinat-o pe Cătălina Banaga să întocmească recipisa menționată. Ulterior, autoturismul a fost întors la cererea lui Mihail Ciocoi, ultimul însușind și banii lui Gheorghe Banaga în sumă de 1300 Euro, iar folosind recipisa pretinde și suma de 400 Euro de la Cătălina Banaga.

A menționat că recipisa din anul 2012 a fost întocmită fără intenția de a produce efecte juridice (act juridic fictiv) or, împrumutul banilor de la Mihail Ciocoi nu a avut loc. Recipisa în cauză este lovită de nulitate deoarece în cazul dat lipsește unul din elementele definiției ale actului juridic – intenția de a da naștere, stinge drepturi și obligații civile. Prezentarea recipisei în calitate de probă la acțiunea adresată constituie manifestarea unui comportament de rea credință, dolosiv și viclean din partea lui Mihail Ciocoi pentru a intimida familia Banaga.

Prin hotărârea din 02 februarie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Central a fost admisă acțiunea reconvențională înaintată de Cătălina Banaga împotriva lui Mihail Ciocoi cu privire la nulitatea actului juridic, s-a recunoscut nulă recipisa scrisă de Cătălina Banaga cu următorul conținut: „Eu Banaga Cătălina Gh. am dat 1300 Euro (una mie trei sute euro) – rămân datoare cu 400 Euro (patru sute) Euro până pe data de 1 septembrie”. A fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Ciocoi împotriva Cătălinei Banaga cu privire la încasarea datoriei, s-a încasat de la Mihail Ciocoi în beneficiul Cătălinei Banaga cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2000 lei și s-a încasat de la Mihail Ciocoi în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 lei.

Prin decizia din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de Mihail Ciocoi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu și s-a menținut hotărârea Judecătorei Edineț, sediul Central din 02 februarie 2018.

Pentru a decide astfel instanța de apel a considerat că recipisa contestată este lovită de nulitate absolută în temeiul art. 220 alin. (1) Cod civil, deoarece nu sînt indicate ambele părți ale contractului, în consecință actul juridic și clauza contravin normelor legale imperative stabilite pentru contractul de împrumut.

Colegiul a susținut că recipisa întocmită de către Cătălina Banaga este scrisă fără intenția de a produce efecte juridice or, împrumutul banilor real nu a avut loc, lipsind un element esențial al actului juridic – intenția de a da naștere, stinge drepturi și obligații civile, fiind un act fictiv.

La 29 mai 2018, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, Mihail Ciocoi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 02 februarie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Central cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea inițială să fie admisă, iar acțiunea reconvențională să fie respinsă.

În motivarea recursului a indicat dezacordul său cu decizia recurată, considerând că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și a fost interpretată în mod eronat legea.

Recurentul a menționat că însăși instanța recunoaște faptul că o înțelegere între părți a avut loc și că banii au fost dați cu împrumut. Consideră greșită poziția instanței și a Cătălinei Banaga precum că recipisa este întocmită fără a produce efecte juridice, iar potrivit art. 221 alin. (1) și (2) Cod civil astfel de acte juridice sunt lovite de nulitate absolută. Or, actul juridic a fost încheiat, iar acordul de a da și a primi banii a fost confirmat prin întocmirea recipisei.

Cu referire la informația Procuraturii raionului Edineț recurentul a menționat că pe cauza penală nu este o hotărâre definitivă prin care să confirme vinovăția sa.

Consideră recurentul că instanța ignorând și încălcând prevederile legale a emis hotărârea judecătorească din 02 februarie 2018 cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, și anume nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, ce constituie temei de casare a hotărârii din 02 februarie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central și a deciziei din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art.439 alin.(3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Mihail Ciocoi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Mihail Ciocoi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu confirmă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, la caz încălcările invocate de către recurent, nu conțin exclusiv chestiuni de drept și nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant

regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle v.Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Latourniere v.Franța*, 10 decembrie 2002, parag.2; *Hansen v.Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74). În acest sens, în concepția Curții Europene a Drepturilor Omului articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza *Rebai și alții contra Franței*, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995; *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

Prin urmare, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursului, au fost verificate minuțios, la judecarea cauzei în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Mihail Ciocoi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu.

În conformitate cu prevederile art.art.270, 433 lit.a), 440 Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Mihail Ciocoi, reprezentat de avocatul Ghenadie Odobescu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh